Lieta Nr.11096084012

Arhīva Nr.K68-0093-21/11
ECLI:LV:RPPT:2022:0421.11096084012.7.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2022.gada 21.aprīlī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese Edīte Turkopule,
piedaloties prokuroram Sergejam Aleksejevam,
aizstāvei Sņežanai Makarukai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas (*likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.martam*).

Aprakstošā daļa

/pers. A/ tīši nodarīja smagus, dzīvībai bīstamus miesas bojājumus (smagus miesas bojājumus), kas vainīgā neuzmanības dēļ bijis par iemeslu cietušā nāvei, šādos apstākļos.

Laikā no 2012.gada 2.aprīļa līdz 2012.gada 3.aprīlim pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotā laikā /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, atrodoties savā dzīvesvietā /adrese/, kopā ar /pers. B/, dusmu un agresivitātes vadīts, nolūkā tīši nodarīt /pers. B/ miesas bojājumus, ar pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotu cietu, trulu priekšmetu un ar rokām vairākas reizes sita /pers. B/ pa galvu, ķermeni un ekstremitātēm, kopumā neilgā laika posmā /pers. A/ iesita /pers. B/ ne mazāk kā 5 reizes galvas apvidū, ne mazāk kā 3 reizes ķermeņa apvidū un ne mazāk kā 5 reizes ekstremitāšu rajonā, kā rezultātā /pers. B/ tika nodarīti šādi miesas bojājumi:

- Galvas apvidū – slēgta galvas smadzeņu trauma ar galvas smadzeņu sasitumu, asinsizplūdumiem zem mīkstiem un cietiem galvas smadzeņu apvalkiem, asinsizplūdumiem (4) uz galvas mīksto audu segas iekšējās virsmas, zemādas asinsizplūdumu labās acs apakšējā plakstiņu rajonā, zemādas asinsizplūdumu labā vaiga kaula rajonā, zemādas asinsizplūdumu kreisā pieres pauguru apvidū, zemādas asinsizplūdumiem (2) un ādas nobrāzumu kreisā paura-deniņu apvidū, kas varēja rasties no vairākkārtīgu trulu-cietu priekšmetu iedarbības, kuri pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai, tos pavadīja slēgta galvas smadzeņu trauma, kas noritēja ar galvas smadzeņu sasitumu, asinsizplūdumiem zem mīkstiem un cietiem galvas smadzeņu apvalkiem, kas komplicējās ar galvas smadzeņu tūsku, piebriešanu, ķīlēšanos, plaušu tūsku, iekšējo orgānu nevienmērīgu caurasiņojumu un atrodas tiešā cēloniskā sakarībā ar /pers. B/ nāves iestāšanos /miršanas datums/.
- Ķermeņa un ekstremitāšu rajonā – zemādas asinsizplūdumi abu krūšu dziedzeru apvidū, zemādas asinsizplūdums uz ķermeņa kreisās sānu virsmas, zemādas asinsizplūdums labā augšdelma ārējās virsmas rajonā, zemādas asinsizplūdums kreisā apakšdelma ārējās virsmas rajonā, zemādas asinsizplūdums labās plaukstas mugurējās virsmas rajonā, zemādas asinsizplūdums labās ceļa locītavas priekšējā virsmas rajonā, zemādas asinsizplūdums labā apakšstilba priekšējās virsmas rajonā, kuri pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi pie maznozīmīgiem miesas bojājumiem.

Tādējādi /pers. A/ tīši nodarīja /pers. B/ smagus, dzīvībai bīstamus miesas bojājumus, kas vainīgā neuzmanības dēļ bijis par pamatu cietušās nāvei.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 125. panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (*likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.martam*).

Motīvu daļa

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ vairākkārt mainīja savu attieksmi pret viņam izvirzīto apsūdzību gan atzīstot vainu, gan arī to noliedzot. Pirmstiesas kriminālprocesā un tiesā sniedza pretrunīgas liecības par viņam inkriminētajām darbībām.

2020.gada 18.jūnija tiesas sēdē apsūdzētais pēc apsūdzības noklausīšanās norādīja, ka savu vainu atzīst pilnībā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 461., 462.pantu, prokurors iztiesāšanas laikā grozīja /pers. A/ celto apsūdzību. 2022.gada 10.janvārī apsūdzētais pēc grozītās apsūdzības noklausīšanās norādīja, ka nekad cietušo ne ar kādu priekšmetu nav sitis.

Tiesas sēdē apsūdzētais izvairīgi runāja par apsūdzībā norādītajiem apstākļiem, norādīja, ka negrib to visu atcerēties. Par /pers. B/ liecināja, ka viņa dzērusi spirtu, teicis viņai, lai sēž virtuvē un dzer. Pats ar /pers. B/ nav dzēris, pirms atrada /pers. B/ mirušu, alkoholu nelietoja. /pers. B/ istabā gulēja un krāca, tāpēc viņš aizsūtīja /pers. B/ uz virtuvi un aiztaisīja durvis. Aizgāja paskatīties, bijis klusums. No rīta plkst.8.00 paskatījās un saprata, ka kaut kas nav kārtībā, pagalmā pasaucu /pers. C/ (/pers. C/), lai izsauc policiju un ātros. Pirmā doma bijusi, ka /pers. B/ visu laiku dzer un neko neēd, bet nezina, kāpēc viņa nomira. Neskatījās, vai viņai bija miesas bojājumi. Asinis neredzēja. /pers. B/ par veselību neko nebija teikusi.

Notikuma dienā mājās nekas neesot noticis, abi ar /pers. B/ bijuši mājā. Tad /pers. B/ aizgāja. /pers. A/ gājis uz veikalu un, nākot atpakaļ, augšējie kaimiņi pateica, ka /pers. B/ ir tualetē kāpņu telpā, kur dzīvoja agrāk. Gājis /pers. B/ pakaļ. /pers. B/ sēdēja stūrī, tualetē 2.stāvā. Abi nokāpa lejā, /pers. B/ nokrita pie kāpņu telpas ieejas. Abi aizgāja uz /pers. A/ dzīvokli un/pers. B/ teica, ka ies gulēt. Teicis, lai viņa iet gulēt uz krēsla, kas ir istabā. /pers. B/ gulēja virtuvē pie loga, ap 22.00 aizgājusi, pirms tam istabā krāca, vēlāk nomierinājās un tad atkal sāka krākt. /pers. B/ bija iedzērusi.

Par to kā policijā rakstīja atzīšanos, apsūdzētais neatceras.

2012.gadā nav strādājis, /pers. B/ bija pensija, bet viņš nezina cik liela. /pers. B/ pie viņa dzīvoklī dzīvoja kopš 2012.gada janvāra, kad viņš ļāvis pie sevis ievākties, jo /pers. B/ bija izlikta no dzīvokļa un uzturējās pagalmā šķūnī.

Atbildot uz prokurora jautājumu, norādīja, ka /pers. B/ tikai vienu reizi iesitis pa pieri, lai viņa nekrāc. Pēc sitiena nepārbaudīja, vai /pers. B/ elpo. Norādīja, ka ja gadījumā viņš /pers. B/būtu sitis, tad /pers. B/ būtu zilumi, taču viņš /pers. B/ zilumus nav redzējis.

Atbildot uz tiesas jautājumu norādīja, ka /pers. B/ alkoholu veikalā nepirka, dzēra vienmēr spirtu. Notikuma dienā ar /pers. B/ iedzēra varbūt 1-3

glāzītes.

Krimināprocesa likuma 503.panta ceturtās daļas kārtībā tiesas izmeklēšanā tika pārbaudītas /pers. A/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības.

Pirmstiesas kriminālprocesā /pers. A/, sniedzot liecības liecinieka statusā, 2012.gada 3.aprīlī norādīja, ka jau trīs mēnešus /pers. B/ dzīvo viņa dzīvoklī, viņš viņu ielaidis pie sevis dzīvot, jo palicis /pers. B/ žēl, tā kā /pers. B/ bija izlikta no sava dzīvokļa. /pers. B/ bija problēmas ar veselību, bieži slimoja, lietoja alkoholu. 2012.gada 3.aprīlī /pers. B/ gulēja, nav viņu traucējis. Ap plkst.17.00 piegāja pajautāt, kā viņa jūtas un konstatējis, ka /pers. B/ ir mirusi. Par notikušo uzreiz paziņoja policijai. Uzskata, ka cietušās nāve iestājusies slimības dēļ, jo/pers. B/ pēdējā laikā jutās slikti, vakarā nav staigājusi (*lietas 22.lapa, tulkojums 23.lapā*).

Pirmstiesas kriminālprocesā /pers. A/, sniedzot liecības liecinieka statusā, 2019.gada 20.maijā norādīja, ka apmēram septiņus gadus atpakaļ dažus mēnešus pie viņa dzīvoklī /adrese/ dzīvoja kaimiņiene /pers. B/, kura zaudēja savu dzīvokli. /pers. B/ dzīvoja pie /pers. A/ līdz savai nāvei (*lietas 37.lapa, tulkojums 38.lapā*).

Pirmstiesas kriminālprocesā /pers. A/, sniedzot liecības aizturētā statusā, 2019.gada 20.maijā norādīja, ka 2012.gadā dzīvoja kopā ar /pers. B/ apmēram mēnesi. /pers. B/ kopā ar /pers. A/ kompānijas pēc lietoja alkoholu. /pers. B/ bieži aizņēma koplietošanas tualeti mājā un dēļ tā abiem bijuši konflikti. Kad /pers. B/ bijusi alkohola reibumā, viņš vilka viņu mājā, turot ķermeni. Dienā, kad /pers. B/ nomira, abi bijuši dzīvoklī /adrese/. /pers. B/ stipri krāca un viņš nolēma /pers. B/ aizvilkt uz koridoru, jo /pers. A/ nav patikusi /pers. B/ krākšana. /pers. A/ gulēja, tad piecēlās un ieraudzīja /pers. B/ mirušu pie ledusskapja. /pers. A/ paskatījies, ka viņa neelpo un aizgāja pie kaimiņiem izsaukt policiju (*42.lapa, tulkojums 43.lapā*).

Būdams papildus nopratināts 2019.gada 21.maijā /pers. A/ liecināja, ka 2012.gada marta beigās-aprīļa sākumā /pers. B/ izgāja no dzīvokļa, /pers. A/ gājis pakaļ, jo /pers. B/ bija iedzērusi. Ieraudzījis, ka /pers. B/ guļ pie durvīm, ievilcis viņu atpakaļ mājā un noguldīja istabā gulēt krēslā, kur viņa parasti gulējusi./pers. B/ miegā sāka runāt un pēc tam krākt, kas /pers. A/ ļoti kaitinājis. /pers. B/ aizgāja uz virtuvi padzert ūdeni un /pers. A/pateica, lai viņa paliek gulēt virtuvē. /pers. B/ arī virtuvē sāka krākt. Tas /pers. A/ nokaitinājis un viņš aizgāja uz virtuvi, piegāja pie /pers. B/, kas gulēja uz grīdas, un ar dūri iesita 3-5 reizes galvas apvidū. Pēc tam aizgājis gulēt. Nākamās dienas rītā ap 9.00 pamodās, aizgāja uz virtuvi vārīt kafiju un ieraudzīja uz grīdas guļošo /pers. B/ bez dzīvības pazīmēm. Sapratis, ka /pers. B/ ir mirusi. Uzgājis pie kaimiņiem – /pers. D/ un /pers. C/ – pastāstīt par notikušo, kaimiņi izsauca policiju. /pers. B/ esot piekāvis, jo bija dusmīgs, ka viņa traucēja gulēt (*47.–48.lapa, tulkojums 49.lapā*).

2019.gada 22.maijā apsūdzētais sastādījis vaļsirdīgo atzīšanos, kurā norādīts, ka viņš atzīstas, ka ir iesitis /pers. B/ pirms nāves galvas apvidū, pēc kā viņa nomira (*51.lapa, tulkojums 52.lapā*).

Būdams nopratināts aizdomās turētā statusā 2019.gada 22.maijā /pers. A/ liecināja, ka 2012.gada 3.aprīlī kopā ar /pers. B/ atradies mājā. /pers. B/gulēja krēslā, bet viņš uz dīvāna. /pers. B/ miegā skaļi krāca un skaļi runāja. /pers. A/ pateicis, lai /pers. B/iet prom, jo tas viņu tracina un traucē. /pers. A/ /pers. B/ pamodināja, iesitot ar dūri pa plecu. /pers. B/ izgāja kāpņutelpas koridorā un /pers. A/ sāka vilkt viņu atpakaļ, pateica, lai /pers. B/guļ virtuvē. Virtuvē /pers. B/ sāka skaļi krākt un skaļi runāt. /pers. A/ sāka sist /pers. B/ pa galvu ar dūri kādas trīs reizes. Sita tad, kad /pers. B/ piecēlās. Pēc kāda laika /pers. A/ saprata, ka /pers. B/ neelpo, tad aizgāja pie kaimiņiem izsaukt policiju. Savu vainu atzīst un nožēlo (*lietas 56.lapa, tulkojums 57.lapā*).

Liecību pārbaudē uz vietas 2019.gada 22.maijā /pers. A/ norādīja kur un kā nodarījis miesas bojājumus /pers. B/. Kāpņu telpā /adrese/, norādīja, kur gulēja /pers. B/, kad /pers. A/ izdzina viņu ārā par to, ka viņa traucēja viņam gulēt, kā arī parādīja, no kurienes viņš viņu vilka un nodarīja miesas bojājumus. /pers. A/ norādīja uz dzīvokli, kur nodarīja miesas bojājumus /pers. B/ pirms nāves. Norādīja istabu, kur sākotnēji uz krēsla gulēja /pers. B/, tālāk norādīja vietu istabā, kur atradās krēsls. Norādīja vietu virtuvē, kur /pers. B/ aizgāja gulēt un turpināja skaļi runāt miegā un tieši vietu, kur /pers. A/ sāka nodarīt /pers. B/sitienus ar dūri galvas apvidū, pēc kā konstatēja, ka /pers. B/ ir bez dzīvības pazīmēm. Norādīja uz dzīvokli 2.stāvā, kur aizgājis pie kaimiņiem, lai tie izsauc policiju (*lietas 58.lapa, tulkojums 59.lapā*).

Būdams nopratināts aizdomās turētā statusā 2019.gada 6.septembrī /pers. A/ liecināja, ka /pers. B/ bojājumi bija no tā, ka viņš vairākas reizes vilka /pers. B/ aiz kājām no tualetes un viņa tajā laikā ar galvu atsitās pret grīdu. /pers. A/ nepatika, ka /pers. B/ sēž tualetē un traucē tajā ieiet, tāpēc viņš aiz kājām /pers. B/ no turienes ķēra un ātri vilka ārā. /pers. A/ arī nepatika, ka /pers. B/ patstāvīgi krāca un nereaģēja uz aizrādījumiem, tāpēc viņš dusmu stāvoklī sāka viņu sist ar dūri, nekādus priekšmetus priekš sišanas viņš neizmantoja. Līdz galam atcerēties /pers. A/ nesanāk, jo atradies alkohola reibumā (*lietas 69.lapa, tulkojums 70.lapā*).

Būdams nopratināts apsūdzētā statusā 2019.gada 5.novembrī /pers. A/ norādīja, ka savu vainu pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas atzīst pilnībā, atzīst, ka tīši nodarīja /pers. B/ smagus miesas bojājumus apsūdzībā norādītajos apstākļos. Sitis cietušajai ar rokām pa galvu, vilcis /pers. B/ pa grīdu no dzīvokļa ārā un atpakaļ dzīvoklī, saķerot aiz rokām, kājām un ķermeņa. /pers. B/ sitis, jo bija dusmīgs, agresīvs, jo /pers. B/ miegā skaļi runāja un krāca. Apstiprināja agrāk sniegtās liecības norādot, ka viss noticis vairāk kā septiņus gadus atpakaļ, kad pats bieži lietojis alkoholu, gandrīz katru dienu. 2016.gadā pasliktinājusies veselība, tāpēc pārtraucis lietot alkohols. Izdarīto nožēlo, pie visa vainīgs esot alkohols (*lietas 84.-85.lapa, tulkojums 86.lapā*).

Apsūdzētajam inkriminēta tīšu smagu miesas bojājumu nodarīšana, kas vainīgā neuzmanības dēļ bijis par iemeslu cietušā nāvei. Atbildība par šādu noziedzīgu nodarījumu noteikta Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā.

Minētā noziedzīgā nodarījuma objekts ir cilvēka veselība, ar ko saprot organisma dabisko stāvokli, cilvēka ķermeņa orgānu un audu normālu funkcionēšanu. Miesas bojājuma smaguma pakāpi nosaka tiesu medicīnas eksperts. Viena no pazīmēm, lai miesas bojājumu atzītu par smagu, ir dzīvībai bīstama miesas bojājuma nodarīšana.

Noziedzīgā nodarījuma objektīvā puse var izpausties gan kā aktīva darbība, gan bezdarbība. Ar aktīvu darbību saprot dažādas cilvēka ķermeņa kustības (sit, sper), tostarp izmantojot ne tikai muskuļu spēku, bet arī dažādus ieročus vai tehniskus līdzekļus.

Subjekts ir jebkura fiziska un pieskaitāma 14 gadus sasniegusi persona.

Nozieguma subjektīvo pusi raksturo nodoms pret smagu miesas bojājumu nodarīšanu, neuzmanība (noziedzīga pašpaļāvība vai noziedzīga nevērība) pret nāvi. Precīza smaga miesas bojājuma nodarīšanas motīva un mērķa konstatēšana nodrošina pareizu nodarījuma kvalifikāciju. Un lietā svarīgi noskaidrot vainīgā attieksmi pret cietušā nāvi, jo tas ir ļoti svarīgs kritērijs, lai noziedzīgo nodarījumu pareizi kvalificētu un nošķirtu no citiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, slepkavību. Vainīgā nodoma satura noskaidrošanai tiesām jāpamatojas uz izdarītā nozieguma apstākļu kopumu un it īpaši jāņem vērā nozieguma izdarīšanas veids un rīki, brūču un citu miesas bojājumu veids un daudzums, raksturs un lokalizācija, vainīgā noziedzīgo darbību pārtraukšanas iemesls, kā arī vainīgā un cietušā iepriekšējā izturēšanās pirms nozieguma izdarīšanas un citi apstākļi, kas var liecināt par vainīgā nodomu. Svarīgi ir arī izvērtēt vainīgā rīcību pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas. Noziedzīga nevērība nozīmē, ka vainīgais paredz, ka viņa rīcības rezultātā var tikt nodarīts smags miesas bojājums, bet neparedz, ka tas būs bīstams dzīvībai, t.i., tāds, kas var izraisīt cilvēka nāvi, kaut gan pēc nodarījuma konkrētajiem apstākļiem tam vajadzēja un tas varēja kaitīgās sekas paredzēt. Lai nodarījumu kvalificētu pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas, pirmkārt, jākonstatē cēloņsakarība starp vainīgā darbību kā cēloni un smagu miesas bojājumu kā sekām, otrkārt, cēloņsakarība starp smaga miesas bojājuma nodarīšanu un cietušā nāvi, proti, ka pirmās sekas ir noteikušas otro seku iestāšanos. Pie tam cēloņsakarībā ar nāvi var būt tikai tāds smags miesas bojājums, kas ir bīstams dzīvībai, jo nāve var cēloniski iestāties tikai tad, ja ir bijis dzīvības apdraudējums (*Krimināllikuma komentāri. Otrā daļa (IX–XVII nodaļa). U. Krastiņš, V. Liholaja, Rīga:Tiesu namu aģentūra, 2018, 298.–319.lapa*).

Kaut arī /pers. A/ paudis atšķirīgu attieksmi pret viņam celto apsūdzību un sniedzis atšķirīgus skaidrojumus par inkriminētajām darbībām, tiesa, pārbaudījusi pierādījumus tiesas sēdē, secina, ka iztiesāšanas gaitā apsūdzētā vaina Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta un pastāv Kriminālprocesa likuma 520.panta pirmajā daļā paredzētais pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai.

No liecinieces /pers. E/ tiesas sēdē sniegtajām ziņām izriet, ka viņa pirmstiesas kriminālprocesā apmēram 2019.gadā bija procesa virzītāja, veica procesuālās darbības, pratināja /pers. A/. Apsūdzētā dzīvoklī bija daudz reizes, tika veiktas pārrunas, lai noskaidrotu, kas īsti notika. Nozieguma vietā bija kopā ar diviem operatīvajiem darbiniekiem, kuri palīdzēja pratināt /pers. A/.

Tika noskaidrots, ka viņš un cietusī kopā lietoja alkoholu. Sieviete skaļi krāca, viņš nevarēja izgulēties. Ar kaimiņiem bija sarunāts, lai viņi mierīgi uzvedas. /pers. A/ pateica, ka tad, kad /pers. B/ atradās tualetē - viņa traucēja kaimiņiem un /pers. A/ daudzas reizes viņu par to sita un pēc tam, kad viņa gulēja dzīvoklī, viņa ļoti stipri krāca, viņam tas nepatika un viņš dažas reizes sita ar dūrēm un dažas reizes izmantoja krāsns kruķi. Tika izņemts krāsns kruķis, bet tas netika pievienots lietai, jo neapstiprinājās ziņas par to, ka krāsns kruķis tika izmantots apsūdzībā norādītajos apstākļos. Iecirknī notika lietisko pierādījumu inventarizācija un tika konstatēts, ka iecirknī ir krāsns kruķis, kas izņemts /pers. A/ dzīvoklī. Par minēto faktu tika sastādīts ziņojums.

/pers. A/teica, ka pēdējā laikā sitis /pers. B/tikai ar dūri. /pers. A/ parādīja, ka pēdējā dienā viņi dzēra, bija virtuvē, viņš neļāva viņai gulēt istabā, jo viņa ļoti skaļi krāca. Viņš viņai iesita ar dūri dažas reizes un pateica, ka viņai jāguļ virtuvē. Pratināšana bija vairākas reizes, lai noskaidrotu, ar ko sitis, jo uz to brīdi jau bija tiesu medicīnas eksperta atzinums par to, ka nāve ir vardarbīga un sists ar cietu, trulu priekšmetu. /pers. A/ pateica, ka lietoja spirtu un neatceras faktiskos apstākļus.

Veicot kaimiņu aptauju, tika iegūta informācija par to, ka /pers. A/lieto alkoholu un ar viņu bija sarunāts, ka viņam jāuzvedas mierīgi, lai nesauktu policiju. Tika noskaidrots, ka cietusī dažreiz slēpās pie kaimiņiem un notikuši kaut kādi konflikti dzīvoklī, cietusī slēpusies tualetē un neļāva citiem ieiet tualetē. /pers. A/ mēģināja atvērt tualeti, sita pa sievieti un aiz kājām dažreiz mēģināja atkal ievilkt viņu dzīvoklī. Viss noticis atrodoties alkohola reibumā.

Tiesas sēdē tika nolasīts /pers. E/ 2021.gada 3.septembrī sastādītais ziņojums, no kura izriet fakti, par kuriem /pers. E/ liecināja tiesas sēdē (*lietas 186.lapa*).

Tiesas sēdē tika noraidīts prokurora lūgums par krāsns kruķa, par kuru liecināja /pers. E/, pievienošanu lietas materiāliem, tā kā atbilstoši Kriminālprocesa likuma 130.panta pirmajai daļai tiesa atzina, ka šis krāsns kruķis nav izmantojams pierādīšanā, jo tā izņemšana nav notikusi Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, turklāt nav iegūtas citas ziņas, kas norādītu uz krāsns kruķa attiecināmību uz celto apsūdzību.

No lietas materiāliem redzams, ka /pers. E/ 2019.gada 20.maijā pratināja /pers. A/ aizturētā statusā (*lietas 42.lapa*), 2019.gada 22.maijā pratināja /pers. A/ aizdomās turētā statusā (*lietas 56.lapa*), 2019.gada 22.maijā veica aizdomās turētā /pers. A/ liecību pārbaudi uz vietas (*lietas 58.lapa*), 2019.gada 6.septembrī pratināja /pers. A/ aizdomās turētā statusā (*lietas 69.lapa*).

Tiesa atzīst, ka ar ziņām, ko tiesas sēdē sniedza /pers. E/, kā arī ar ziņām, kas fiksētas /pers. E/ ziņojumā daļā par /pers. A/ nopratināšanu papildus apstiprinās /pers. A/ liecinātais par apstākļiem un veidu, kādā viņš nodarījis miesas bojājumus /pers. B/, proti, ka dusmu vadīts par /pers. B/ skaļo krākšanu ar rokām vairākas reizes sita viņai, tajā skaitā pa galvu, jo minētās ziņas viņa ieguva pa tiešo no /pers. A/, veicot viņa nopratināšanu. Tiesa liecinieces /pers. E/ liecības atzīst par ticamām, jo lieciniece sniedza ziņas par faktiem, kas viņai tapušas zināmas, veicot dienesta pienākumus, no paša /pers. A/ un šīs ziņas lieciniecei pašai nevarēja būt zināmas.

No liecinieka /pers. F/ tiesas sēdē sniegtajām ziņām izriet, ka 2011./2012.gadā, kad viņš strādāja Valsts policijā un bija /amats/, tika atrasta sieviete ar miesas bojājumiem /adrese B/ ielā. Tika noskaidrota sievietes personība, viņa dzīvoja /pers. A/ dzīvoklī. Kaimiņi teica, ka starp viņiem nebija labas attiecības un /pers. A/ periodiski sitis sievieti. Pēc aizturēšanas /pers. A/ savu vainu atzina, arī to, ka sitis ar krāsns kruķi. Viņam neesot paticis, ka sieviete krāc. /pers. A/ kopumā uzvedies adekvāti, viņam bijušas problēmas ar alkoholu. Dzīvoklis bija nekārtīgs. Viņam tika piedāvāts aprakstīt notikumus un viņš piekrita, tā ir standarta procedūra.

Sākumā tika noskaidrota personība, cilvēki /pers. A/ sauca citā vārdā. Nogalinātā sieviete dzīvojusi citā mājā, pazaudēja dzīvokli, dzīvoja šķūnī un tad /pers. A/ paņēmis viņu dzīvot pie sevis. /pers. A/ ticis aizturēts mājā 6–7 gadus pēc notikušā, nogādāts iecirknī. Par vaļsirdīgās atzīšanās tapšanas apstākļiem liecinieks paskaidrot neko nevarēja.

No lietas materiāliem redzams, ka /pers. F/ 2019.gada 20.maijā pratināja /pers. A/ liecinieka statusā (*lietas 37.lapa*), 2019.gada 20.maijā veica /pers. A/ aizturēšanu, 2019.gada 21.maijā pratināja /pers. A/ aizturētā statusā (*lietas 47.lapa*).

Tiesa atzīst, ka ar ziņām, ko tiesas sēdē sniedza /pers. F/, kā arī ar ziņām, kas fiksētas procesuālajos dokumentos, kurus sastādījis /pers. F/ daļā par /pers. A/ nopratināšanu, papildus apstiprinās apsūdzībā norādītie apstākļi par /pers. A/ attiecībām ar /pers. B/ un to, ka /pers. A/ fiziski ietekmējis /pers. B/. Tiesa liecinieka /pers. F/ liecības, kopsakarā ar procesuālajos dokumentos, kurus sastādījis /pers. F/, fiksēto, atzīst par ticamām, jo liecinieks sniedza ziņas par faktiem, kas viņam tapušas zināmas, veicot dienesta pienākumus, no paša /pers. A/ un šīs ziņas lieciniekam pašam nevarēja būt zināmas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 3.punktu tiesas sēdē nolasītas liecinieces /pers. G/ pirmstiesas kriminālprocesā 2012.gada 18.jūlijā sniegtās liecības, no kurām izriet, ka lieciniece dzīvo /adrese A/. Pretējā dzīvoklī Nr./dzīvokļa numurs/ dzīvo kaimiņš /pers. A/, ar kuru kopā dzīvoja kaimiņiene /pers. B/ no 11.dzīvokļa. /pers. B/ 2011.gada rudenī izlika no dzīvokļa un /pers. A/ viņu ielaida dzīvot pie sevis, kur abi bieži lietoja alkoholu, dzēra praktiski katru dienu. Kaut kad /miršanas datums/ /pers. B/ nomira. Aptuveni nedēļu pirms nāves lieciniece dzirdēja, ka /pers. B/ sauca palīgā. Lieciniece pieklauvēja pie dzīvokļa durvīm un tās atvēra /pers. B/un viņai blakus stāvēja /pers. A/, kurš ieraugot lieciniece, paskrējis nost no /pers. B/. /pers. B/ pateikusi, ka /pers. A/ viņu nelaiž un lieciniece palīdzējusi /pers. B/ iziet no dzīvokļa. Aptuveni divas dienas pirms nāves lieciniece redzēja /pers. B/, kurai uz sejas bija zilumi, taču /pers. B/ lieciniecei neko par tiem neteica un par veselību nesūdzējās (*lietas 25.lapa, tulkojums 26.lapā*).

Tiesas sēdē apsūdzētais, atbildot uz prokurora jautājumu, norādīja, ka ikdienā kaimiņi viņu saukuši par /pers. A/ vai par /pers. A/. Par /pers. A/ viņu neviens nav saucis.

Tiesa atzīst, ka ar liecinieces /pers. G/ sniegtajām ziņām, netieši apstiprinās fakts, ka /pers. A/ fiziski ietekmējis /pers. B/, jo lieciniece liecināja par miesas bojājumiem, ko redzēja /pers. B/. Tāpat lieciniece, kas dzīvoja tieši pretim /pers. A/ dzīvoklim, sniedza ziņas par /pers. A/ un /pers. B/ dzīvesveidu, ko daļēji apstiprināja arī pats apsūdzētais.

No ziņām par faktiem, kas fiksētas liecinieces /pers. D/ sniegtajās liecībās pirmstiesas kriminālprocesā 2019.gada 5.aprīlī izriet, ka /pers. A/ ir viņas kaimiņš. Lieciniece kopā ar vīru dzīvo /adrese B/ un viņu dzīvoklis atrodas virs dzīvokļa Nr./dzīvokļa numurs/, kur dzīvo /pers. A/. Visi kaimiņi /pers. A/ uzrunā vai nu par /pers. A/ vai /pers. A/. 2012.gada februāra beigās - marta sākumā pie /pers. A/mājās sāka dzīvot /pers. B/, kura pirms tam dzīvoja dzīvoklī Nr./dzīvokļa numurs/ un bija zaudējusi savu dzīvokli. Kaut kad 2012.gada aprīļa sākumā /pers. B/ nomira pie /pers. A/ mājās. Dienu pirms /pers. B/ nāves, vakarā lieciniece ar vīru /pers. C/ bija mājās un dzirdēja, ka no kāpņu telpas nāk skaņa, kas līdzinās vaidiem. Lieciniece izgāja kāpņu telpā un ieraudzīja, ka 1.stāvā pie pastkastēm guļ /pers. B/ un vaid. Saukuši pašvaldības policiju, taču tā nav atbraukusi. Pēc kāda laika lieciniece no kāpņu telpas izdzirdējusi citas skaņas. Lieciniece izgāja no dzīvokļa un redzēja, ka /pers. A/ ievelk /pers. B/ aiz rokām mājās un no rīta /pers. A/ pateica, ka /pers. B/ ir mirusi. Lieciniece norādīja, ka pazīst /pers. A/kā psihiski nelīdzsvarotu cilvēku un uzskata, ka /pers. B/ nenomira dabiskā nāvē. /pers. B/ neesot ne ar ko slimojusi, abi ar /pers. A/ kopā lietoja alkoholu, neviens pie viņiem neciemojās (*lietas 27.–28.lapa, tulkojums 29.lapā*).

No ziņām par faktiem, kas fiksētas 2012.gada 3.aprīļī veiktajā kaimiņu aptaujā, izriet, ka dzīvoklī Nr./dzīvokļa numurs/, /adrese B/ dzīvojusī /pers.

D/ paskaidroja, ka /pers. B/ apmēram trīs mēnešus dzīvoja pie /pers. A/, pirms tam dzīvojusi pagalmā šķūnī, lietojusi alkoholu (*lietas 9.lapa*).

No ziņām, kas fiksētas 2019.gada 1.maija nopratināšanas protokolā un protokolā par uzrādīšanu atpazīšanai izriet, ka /pers. D/ pēc personas fotogrāfijas atpazina /pers. A/ kā savu kaimiņu un norādīja, ka viņš visu laiku dzer, ir agresīvs, metas virsū cilvēkiem un viņai dažreiz prasot naudu (*lietas 30., 31.-32.lapa*).

No ziņām, kas fiksētas 2019.gada 1.maija protokolā par uzrādīšanu atpazīšanai un 2019.gada 1.maija nopratināšanas protokolā izriet, ka /pers. D/ pēc personas fotogrāfijas atpazina /pers. B/ kā savu kaimiņieni, kas dzīvoja kopā ar /pers. A/ (/pers. A/) /adrese/ aptuveni mēnesi. Abi visu laiku dzēruši, /pers. A/ dzer joprojām. Neviens cits pie viņiem dzert nav gājis, jo kaimiņi svešus mājā neielaiž (*lietas 33.–34.lapa, 35.–36.lapa*).

No liecinieces /pers. D/ tiesas sēdē sniegtajām ziņām par faktiem papildus izriet, ka kaimiņus varējusi dzirdēt, jo māja ir koka, tā ir 2-stāvu. Dzirdējusi, ka /pers. A/ pa nakti kliedz, pats ar sevi sarunājas. Par apsūdzībā norādītajiem apstākļiem paskaidroja, ka redzēja /pers. B/, kura gulēja kāpņu telpā, izsaukuši policiju un ātro palīdzību. Redzēja /pers. A/ un /pers. B/ piedzērušos.

Pēc liecību nolasīšanas lieciniece paskaidroja, ka 2020.gada 9.jūnijā cieta autoavārijā, bija galvas trauma, gulēja Gaiļezerā reanimācijā, pēc kā ir problēmas ar atmiņu, tāpēc precīzi nevar sniegt ziņas nedz par 2012.gada notikumiem, nedz par laiku, kad tikusi pratināta policijā. Pēc nopratināšanas protokola uzrādīšanas apstiprināja, ka uz tā ir viņas paraksts.

Tiesa par ticamām atzīst liecinieces /pers. D/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības, ņemot vērā pašas liecinieces norādīto par to, ka pēc 2020.gadā notikušās avārijas viņai ir problēmas ar atmiņu, ko tiesai nav pamata apšaubīt. Faktu, ka lieciniece cietusi autoavārijā, tiesas sēdē apstiprināja arī viņas vīrs /pers. C/.

Tiesa atzīst, ka ar liecinieces /pers. D/ sniegtajām ziņām, netieši apstiprinās fakts, ka /pers. A/ fiziski ietekmējis /pers. B/, jo lieciniece liecināja par to, ka redzējusi /pers. B/ kāpņu telpā vaidam un to, ka /pers. A/ ievelk /pers. B/ aiz rokām savā dzīvoklī īsi pirms tam, kad tika konstatēta /pers. B/ nāve.

No liecinieka /pers. C/ tiesas sēdē sniegtajām ziņām par faktiem izriet, ka /pers. A/ pazīst kā bijušo kaimiņu, kad dzīvoja /adrese B/, liecinieks šobrīd dzīvo citur. Pazina arī kaimiņieni /pers. B/, kas dzīvoja šķūnī, jo bija pazaudējusi savu dzīvokli. /pers. A/ /pers. B/ paņēma dzīvot pie sevis, abi dzēra alkoholu. Ziemā, kad bija auksts, ejot uz koplietošanas tualeti kāpņu telpā, liecinieks izdzirdēja vaidus un ieraudzīja, ka /pers. B/ guļ uz grīdas. Teicis sievai, ka jāsauc pašvaldības policija. Policija 15-20 minūšu laikā neatbrauca, /pers. B/ turpināja tur gulēt. Gribēja vēlreiz saukt policiju, bet tad no sava dzīvokļa iznāca /pers. A/ un paņēma /pers. B/ atpakaļ dzīvoklī – kaut kā pacēla un ieveda dzīvoklī. Mājā ir laba dzirdamība, dažkārt bija dzirdams, ka /pers. A/ viens pats bļauj, pret kaimiņiem agresīvs nebija. No rīta /pers. A/pa logu lieciniekam kliedzis, ka /pers. B/ mirusi. /pers. A/ esot /pers. B/ aizstiepis uz virtuvi, teicis lieciniekam, ka ieraudzījis, ka /pers. B/ mirusi, neko nestāstīja, kas bija noticis, liecinieks nav arī prasījis. Tad izsaukuši kriminālpoliciju. Par /pers. B/ liecināja, ka viņai bija pensija, abi ar /pers. A/ dzēruši, kamēr nauda bijusi. Bija dzirdējis, ka abi konfliktē, bija dzirdējis, ka abi bļaustās. /pers. B/ bija piedāvāts iet uz patversmi, bet viņa atteikusies, jo patversmē nevar lietot alkoholu. Vēlāk no iecirkņa inspektora uzzinājis, ka /pers. B/ nāve iestājusies no smagiem miesas bojājumiem, par ko bijis izbrīnīts, jo pats padomājis, ka /pers. B/ nomira no dzeršanas.

Vienlaikus liecinieks apstiprināja, ka viņa sieva /pers. D/ 2020.gada vasarā cieta autoavārijā, viņu sabrauca mašīna.

Tiesa atzīst, ka ar liecinieka /pers. C/ sniegtajām ziņām, papildus apstiprinās fakti, par ko liecināja lieciniece /pers. D/, tas ir par /pers. B/ atrašanos koridorā un to, ka viņa vaidējusi, kā arī to, ka /pers. A/ ievedis viņu savā dzīvoklī pēc tam, kad /pers. B/ bija gulējusi mājas kāpņutelpā. Kā arī liecinieka sniegtās ziņas apstiprina faktu, ka apsūdzētais ar /pers. B/ nepārtraukti kopā lietojuši alkoholu. Ar liecinieka sniegtajām ziņām apstiprinās apstākļi, pie kādiem apsūdzētais paziņojis kaimiņiem (/pers. D/ un /pers. C/) par /pers. B/nāves faktu – otrajā dienā pēc tam, kad /pers. B/ gulējusi kāpņu telpā.

No ziņām par faktiem, kas fiksētas 2012.gada 3.aprīļa apskates protokolā un fototabulā, izriet, ka plkst.18.15–18.30 veikta apskate dzīvoklī /adrese/. Dzīvokļa virtuvē uz grīdas atrodas sievietes līķis, uz ķermeņa nav redzamas vardarbības pazīmes, sievietes personība noskaidrota – /pers. B/. Uz grīdas atrodas sega, spilvens (*lietas 10.-11.lapa, fototabula lietas 12.-14.lapā*).

No ziņām par faktiem, kas fiksētas 2012.gada 4.aprīļa eksperta atzinumā Nr./atzinuma numurs/ (līķa ekspertīze), izriet, ka /pers. B/ nāve iestājusies /miršanas datums/no slēgtas galvas smadzeņu traumas, kas noritēja ar galvas smadzeņu sasitumu, asinsizplūdumiem zem mīkstiem un cietiem galvas smadzeņu apvalkiem, kas komplicējās ar galvas smadzeņu tūsku, piebriešanu, ķīlēšanos, plaušu tūsku, iekšējo orgānu nevienmērīgu caurasiņojumu. /pers. B/ konstatēti miesas bojājumi:

- slēgta galvas smadzeņu trauma ar galvas smadzeņu sasitumu, asinsizplūdumu zem mīkstiem un cietiem galvas smadzeņu apvalkiem, asinsizplūdumiem (4) uz galvas mīksto audu segas iekšējās virsmas, zemādas asinsizplūdumu labās acs apakšējā plakstiņu rajonā, zemādas asinsizplūdumu labā vaiga kaula rajonā, zemādas asinsizplūdumu kreisā pieres pauguru apvidū, zemādas asinsizplūdumiem (2) un ādas nobrāzumu kreisā paura-deniņu apvidū, kas varēja rasties no vairākkārtīgu trulu-cietu priekšmetu iedarbības, kuri pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai un atrodas tiešā cēloniskā sakarībā ar nāves iestāšanos;
- ķermeņa un ekstremitāšu rajonā – zemādas asinsizplūdumi abu krūšu dziedzeru apvidū, zemādas asinsizplūdums uz ķermeņa kreisās sānu virsmas, zemādas asinsizplūdums labā augšdelma ārējās virsmas rajonā, zemādas asinsizplūdums kreisā apakšdelma ārējās virsmas rajonā, zemādas asinsizplūdums labās plaukstas mugurējās virsmas rajonā, zemādas asinsizplūdums labās ceļa locītavas priekšējā virsmas rajonā, zemādas asinsizplūdums labā apakšstilba priekšējās virsmas rajonā, kas varēja rasties trulu-cietu priekšmetu iedarbībā, kuri pēc sava rakstura atbilst maznozīmīgiem miesas bojājumiem un nav cēloniskā sakarībā ar nāves iestāšanos. Līķa asinīs etilspirts nav konstatēts (*lietas 18.-20.lapa*).

No ziņām par faktiem, kas fiksētas 2019.gada 7.jūnija eksperta atzinumā Nr./atzinuma numurs/ (mirušās papildus tiesu medicīniskā ekspertīze) izriet, ka var izslēgt iespēju, ka miesas bojājumi /pers. B/ radušies, cietušajai krītot no sava augstuma. Miesas bojājumi galvas rajonā nodarīti ne mazāk kā piecu traumatisku iedarbību rezultātā ar trulu, cietu priekšmetu. Miesas bojājumi ķermeņa rajonā nodarīti ne mazāk kā trīs traumatisku iedarbību rezultātā ar trulu, cietu priekšmetu. Miesas bojājumi ekstremitāšu rajonā nodarīti ne mazāk kā piecu traumatisku iedarbību rezultātā ar trulu, cietu priekšmetu. Visi konstatētie miesas bojājumi, izņemot zemādas asinsizplūdumu kreisā augšdelma rajonā un zemādas asinsizplūdumu kreisā apakšdelma rajonā, varēja rasties salīdzinoši neilgā laika posmā. Zemādas asinsizplūdums kreisā augšdelma rajonā un zemādas asinsizplūdums kreisā apakšdelma rajonā varēja rasties laika periodā līdz vairākām dienām pirms cietušās nāves. Nav iespējams noteikt, kādā stāvoklī atradās cietusī pie minēto miesas bojājumu saņemšanas. Maz ticams, ka minētos miesas bojājumus cietusī varēja sev nodarīt pati. Galvas rajonā konstatētie miesas bojājumi varētu būt nodarīti laika periodā līdz dažām stundām pirms nāves iestāšanās. Nav iespējams kategoriski izslēgt iespēju, ka pēc miesas bojājumu saņemšanas cietusī varēja veikt aktīvas, mērķtiecīgas darbības, tajā skaitā pārvietoties (*lietas 67.–68.lapa*).

No eksperta /pers. I/ tiesas sēdē sniegtajām ziņām par faktiem izriet, ka visi /pers. B/ konstatētie miesas bojājumi, izņemot zemādas asinsizplūdumu kreisā augšdelma rajonā un zemādas asinsizplūdumu kreisā apakšdelma rajonā, varēja rasties salīdzinoši neilgā laika posmā, taču cik tas ir, precīzi pateikt nevarēja. Norādīja, ka miesas bojājumi tika izdarīti vienā laikā, jo pārdzīvošanas pazīmes neatšķiras. Tā bija 1h, 30 min, 2h, taču precīzi pateikt nav iespējams, var pateikt tikai tad, ja starpība ir diena un vairāk. Visi konstatētie smagie miesas bojājumi parādījās ne vairāk kā vienu diennakti pirms konstatēšanas. Galvas rajonā konstatētie miesas bojājumi varēja būt nodarīti laika periodā līdz dažām stundām pirms nāves iestāšanās un tika nodarīti salīdzinoši neilgā laika posmā, jo tie neatšķiras no pārdzīvošanas pazīmēm, atšķiras tikai daži asinsizplūdumi uz ekstremitātēm. Neilgs laika posms orientējoši nozīmē līdz vienai diennaktij. Uz ekstremitātēm zilumi ar dzeltenu nokrāsu liecina par pārdzīvošanas pazīmēm – dažas diennaktis. Miesas bojājumi, kuri parādījās līdz vairākām dienām, ir maznozīmīgi.

Galvas traumās nav atspoguļojušās traumējošu priekšmetu specifiskās pazīmes, tādēļ izteikties precīzāk par traumējošo priekšmetu nevar. Miesas bojājumi galvas apvidū nevarēja rasties no vilkšanas, ja būtu vilkšanas pēdas – būtu radušies nobrāzumi, arī pat aizķerot priekšmetus. Galvas trauma no vilkšanas rasties nevarēja. Par to, cik garš bija smagu miesas bojājumu periods, izteikties nevar.

Nav iespējams noteikt, kādā stāvoklī atradās cietusī pie minēto miesas bojājumu saņemšanas, jo miesas bojājumi ir izolēti, mazinformatīvi un tādēļ nevar izteikties. Varētu pateikt stāvokli, ja būtu raksturīgi miesas bojājumi. Par iespējamām cietušās aktivitātēm pēc galvas traumas iegūšanas, eksperts norādīja, ka galvas traumas rezultātā iestājas galvas smadzeņu tūska ķīlēšanās rezultātā, kas attīstās pakāpeniski nevis uzreiz, katram attīstības periods ir individuāls. Kamēr tūskas nav, visi dzīvībai svarīgie orgāni funkcionē, kad tie tiek nospiesti, tad iestājas nāve. Kamēr ķīlēšanās iestājās, tikmēr var pārvietoties, šādu iespēju neizslēdz.

Izvērtējot ziņas, kas izriet no ekspertu atzinumiem un eksperta /pers. I/ tiesas sēdē liecinātā, tiesa konstatē, ka ar tām apstiprinās apsūdzībā norādītais par to, ka /pers. B/ nāve iestājās no slēgta galvas smadzeņu traumas, tas ir, /pers. B/ tika nodarīt smagi dzīvībai bīstami miesas bojājumi, kas bijis par iemeslu cietušās nāvei.

Tiesai nav pamata apšaubīt eksperta /pers. I/ liecībās iekļautās ziņas un 2012.gada 4.aprīļa eksperta atzinumā Nr./atzinuma numurs/ un 2019.gada 7.jūnija eksperta atzinumā Nr./atzinuma numurs/ iekļautās ziņas par /pers. B/ nodarītajiem miesas bojājumiem un to raksturu, kā arī to nodarīšanas laiku. Tiesa ņem vērā ziņas par to, ka smagos miesas bojājumus cietusī nevarēja iegūt, krītot no sava augstuma, kā arī nevarēja nodarīt sev tos pati, bojājumi galvas apvidū nevarēja rasties no vilkšanas.

Izvērtējot pierādījumus, tiesa ņem vērā Senāta 2021.gada 13.maija lēmumā lietā Nr.SKK-89/2021 (*ECLI:LV:AT:2021:0513.11091099518.5.L*) ietverto atziņu, ka nav izšķirošas nozīmes, kādi pierādījumi – tiešie vai netiešie – tiek izmantoti apsūdzētā vainīguma pierādīšanā, bet nozīme ir tam, vai to pierādījumu kopums ir pietiekams un ticams, lai varētu izdarīt secinājumu par apsūdzētā vainīgumu. Iegūtie pierādījumi kopumā ir ticami, savstarpēji saistīti, pēctecīgi, attiecināmi, tos apšaubīt nav pamata.

Izvērtējusi liecinieku /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. D/, /pers. C/ liecības, tiesa tās atzīst par ticamām, jo tās ir attiecināmas, pēctecīgas un saskanīgas gan savstarpēji, gan ar citiem pierādījumiem lietā. Minētās lecinieku liecības ir konsekventas daļā par apsūdzētā un cietušās dzīvesveidu, to, ka abi lietojuši alkoholu, ka cietusī dzīvoja pie apsūdzētā un apstākļiem, kādos cietusī sākusi pie apsūdzētā dzīvot, to, ka bijušas ziņas par to, ka apsūdzētais fiziski ietekmējis cietušo. Minētais daļēji apstiprinās arī ar paša /pers. A/ pirmstiesas kriminālprocesā un tiesā liecināto, to, ka /pers. B/ iepriekšējā dienā gulējusi koridorā, apsūdzētais no koridora viņu vilcis uz savu dzīvokli. Liecību pārbaudē uz vietas 2019.gada 22.maijā /pers. A/ norādīja kur un kā nodarījis miesas bojājumus /pers. B/. Tiesas sēdē norādīja, ka iesitis cietušajai tikai vienu reizi ar dūri pa pieri. Apsūdzētais visā kriminālprocesa laikā, kā arī tiesā nemainīgi sniedza ziņas par to, ka naktī pirms 2012.gada 3.aprīļa, kad iestājās /pers. B/ nāve, abi dzīvokli /adrese/, atradās vieni. Par to, ka pie /pers. A/ neviens nenāca, liecināja arī lieciniece /pers. D/. No lecinieces /pers. D/ un /pers. C/ sniegtajām ziņām izriet, ka /pers. A/ viņus informēja par /pers. B/ nāvi nākamajā dienā pēc tam, kad lecinieki bija redzējuši kā viņš ieved/ievelk pie sevis dzīvoklī /pers. B/, kura pirms tam gulēja mājas kāpņu telpā un vaidēja.

No 2012.gada 3.aprīļa /pers. A/ iesnieguma Valsts policijai izriet, ka /miršanas datums/ap plkst.17.00 /pers. A/ savā dzīvesvietā /adrese/ konstatēja, ka nomira /pers. B/, par ko uzreiz zvanījis policijai (*lietas 6.lapa, tulkojums 7.lapā*).

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ vainīgums ir pierādīts pilnībā ar faktiem, kas izriet no paša apsūdzētā un lecinieku liecībām, eksperta sniegtajām ziņām par faktiem un pārējām ziņām, kas fiksētas lietas materiālos un kuri norādīti lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai, kā arī tiesas sēdē pārbaudītajiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā sakarībā.

Apsūdzētā liecības par to, ka viņš nekad nav nodarījis miesas bojājumus /pers. B/, kā arī apsūdzētā versiju par /pers. B/ nāves iemesliem tiesa vērtē kā apsūdzētā izvēlētu aizstāvības pozīciju ar vēlmi izvairīties no atbildības un soda par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu. Šādas /pers. A/ liecības ir pilnībā atspēkotas ar krimināllietā iegūtiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā sakarībā.

Tiesa tic /pers. A/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajām liecībām, kurās viņš atzina savu vainu Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un kurās liecināja par to, kā nodarījis miesas bojājumus /pers. B/, jo tas apstiprinās ar pārējiem lietā iegūtiem pierādījumiem.

Tiesa netic apsūdzētā tiesas sēdē norādītajam, ka viņš nenodarīja cietušajai smagus miesas bojājumus, jo minētais ir pretrunā ar lietā konstatēto un paša apsūdzētā pirmstiesas kriminālprocesā liecināto. Tiesa atzīst, ka apsūdzētā apgalvojumam, ka viņš nav nodarījis miesas bojājumus cietušajai, jo, ja tā būtu, cietušajai būtu redzamas asinis, nav nekādas nozīmes. Arī tam, ka neviena no liecinošajām personām neliecināja, ka būtu redzējuši cietušajai asinis, nav nozīmes. Kā izriet no ziņām par faktiem, kas fiksētas 2012.gada 4.aprīļa eksperta atzinumā Nr./atzinuma numurs/ (līķa ekspertīze), /pers. B/ nāve iestājusies /miršanas datums/no slēgtas galvas smadzeņu traumas, kas noritēja ar galvas smadzeņu sasitumu, asinsizplūdumiem zem mīkstiem un cietiem galvas smadzeņu apvalkiem. Fakts, ka galvas trauma bija slēgta un asinsizplūdumi bija zem mīkstiem un cietiem galvas smadzeņu apvalkiem, ir iemesls, kura dēļ cietušajai nebija redzama ārēja asiņošana un kas izskaidro to, ka sākotnējā līķa apskatē norādīts, ka nav redzamas vardarbīgas nāves pazīmes.

Tiesa atzīst, ka ar mirušās /pers. B/ 2012.gada 4.aprīļa eksperta atzinumā Nr./atzinuma numurs/ un 2019.gada 7.jūnija eksperta atzinumā Nr./atzinuma numurs/ izdarītajiem secinājumiem un eksperta /pers. I/ sniegtajiem skaidrojumiem tiesas sēdē ir pierādīts fakts, ka /pers. A/ izdarīto sitienu ar pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotu cietu, trulu priekšmetu un ar rokām pa cietušās galvu, ķermeni un ekstremitātēm, ne mazāk kā 5 reizes galvas apvidū, ne mazāk kā 3 reizes ķermeņa apvidū un ne mazāk kā 5 reizes ekstremitāšu rajonā, rezultātā /pers. B/ tika nodarīti smagi miesas bojājumi, kas bīstami dzīvībai un ir cēloniskā sakarībā ar /pers. B/ nāves iestāšanos 2012.gada 3.aprīlī.

No 2020.gada 16.decembra ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes atzinuma Nr./atzinuma numurs/ izriet, ka apsūdzētais neslimo ar psihisku slimību un neslimoja arī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā, taču apsūdzētajam ir konstatēti organiski personības traucējumi, kas izpaužas ar pārmaiņām uzvedības stereotipā, kas skar emocijas, vērtību skalu un tieksmes, kognitīvo un domāšanas funkciju traucējumiem. Apsūdzētais var saprast savas darbības un tās vadīt un varēja to arī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā, kas atbilst juridiskajam kritērijam – pieskaitāms. No eksperta atzinuma izriet, ka apsūdzētajam ir tieksme aizmirst vai jaukt notikumu detaļas un hronoloģiju, apsūdzētais ir paštaisna personība ar tieksmi attaisnot savas darbības, precizējot apsūdzēto attaisnojošu informāciju. Apsūdzētais var piedalīties tiesas izmeklēšanas darbībās (*lietas 160.-165.lapa*).

No veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2016.gada 7.jūnija, 2018.gada 3.maija, 2019.gada 5.jūnija, 2021.gada 19.oktobra lēmumiem izriet, ka /pers. A/ noteikta otrā invaliditātes grupa sakarā ar saslimšanu un vispārējo darbnespēju zudumu 60%-79% no 2016.gada 28.aprīļa līdz 2018.gada 27.aprīlim, no 2018.gada 28.aprīļa līdz 2019.gada 27.aprīlim, no 2019.gada 2.maija līdz 2021.gada 1.maijam, no 2021.gada 19.oktobra līdz 2026.gada 18.oktobrim (*lietas 118., 116., 117., 195.lapa*).

Tiesa, vērtējot ziņas, kas iekļautas ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes atzinumā un veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas lēmumos atzīst, ka lietā nav iegūtas ziņas, kas būtu par pamatu atzīt kādas no apsūdzētā sniegtajām ziņām par faktiem par nepieļaujamiem pierādījumiem. Apsūdzētā lietā sniegto liecību ticamība ir izvērtēta kopsakarā ar pārējiem lietā iegūtiem pierādījumiem.

Tiesību doktrīnā ir norādīts, ka gadījumā, ja vainīgais paredzējis konkrētas smaguma pakāpes miesas bojājumu nodarīšanu, vēlējies to iestāšanos un tie faktiski ir nodarīti, nodarījumu raksturo tiešs nodoms. Miesas bojājumi kvalificējami kā izdarīti ar netiešu nodomu, ja vainīgā apziņā sekas nav konkretizētas un tiek pieļauta iespēja nodarīt jebkura smaguma miesas bojājumus, tad atbildība iestājas par faktiski nodarīto miesas bojājumu

(*Krimināltiesības. Vispārīgā un sevišķā daļa. U. Krastiņš, V. Liholaja, A. Niedre, Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2001, 217.lpp.*).

Analizējot noziedzīgā nodarījuma subjektīvo pusi, tiesa atzīst, ka ar lietā iegūtiem pierādījumiem apstiprinās, ka /pers. A/, tīši sitot cietušo – ar pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotu cietu, trulu priekšmetu un ar rokām iesita ne mazāk kā 5 reizes galvas apvidū, ne mazāk kā 3 reizes ķermeņa apvidū un ne mazāk kā 5 reizes ekstremitāšu rajonā–, bija nenoteikts nodoms, pieļaujot jebkāda kaitējuma veselībai nodarīšanu cietušajai. /pers. A/ subjektīvā attieksme pret cietušās nāvi izpaudās neuzmanības formā, tas ir, noziedzīgās nevērības veidā, kad vainīgais paredz, ka viņa rīcības rezultātā var tikt nodarīti miesas bojājumi, bet neparedz, ka tas būs bīstams dzīvībai, tāds, kas var izraisīt cilvēka nāvi, lai gan viņam vajadzēja un viņš varēja paredzēt, ka, izdarot sitienus pa galvu – dzīvībai svarīgā ķermeņa daļā, tās traumatiskas savainošanas rezultātā var izraisīt cilvēka nāvi.

Apsūdzētā iztiesāšanas laikā sniegtā notikuma versija ir pilnībā atspēkota ar krimināllietā iegūtiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā sakarībā. Tiesas sēdē netika iegūti tādi pierādījumi, kas radītu saprātīgas šaubas par apsūdzētā vainu viņam celtajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā vainīgums ārpus saprātīgām šaubām ir pierādīts pilnībā ar izskatāmajā krimināllietā iegūtajiem pierādījumiem, novērtējot tos kopumā un savstarpējā sakarībā, ir konstatētas visas noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi, līdz ar to /pers. A/ ir atzīstams par vainīgu un sodāms par izdarīto Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Tiesas ieskatā aizstāvības viedoklis, ka pierādīšanā nav izmantojamas apsūdzētā nedz pirmstiesas kriminālprocesā, nedz tiesā sniegtās liecības, jo apsūdzētajam ir noteikta 2.invaliditātes grupa un tas kopsakarā ar ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes atzinumā konstatēto, ka apsūdzētajam ir konstatēti organiski personības traucējumi, apsūdzētā liecības padara par neticamām, ir nepamatots. Kā jau spriedumā ir norādīts, tiesa, vērtējot gan 2020.gada 16.decembra ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes atzinuma Nr./atzinuma numurs/ iekļautās ziņas, gan veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2016.gada 7.jūnija, 2018.gada 3.maija, 2019.gada 5.jūnija, 2021.gada 19.oktobra lēmumos iekļautās ziņas, kopsakarā ar tiesā iesniegto apsūdzētā veselības problēmu apliecinošo informāciju atzina, ka lietā nav iegūtas ziņas, kas būtu par pamatu atzīt kādas no apsūdzētā sniegtajām ziņām par faktiem par nepieļaujamiem vai neticamiem pierādījumiem. No ekspertīzes atzinumā iekļautajām ziņām izriet, ka apsūdzētais par svarīgiem dzīves notikumiem stāsta maz, bez detaļām. Ekspertīzes laikā nav noliedzis savu vainu nodarījumā, bet arī nav to uzsvēris, stāstījis vairāk kopējām frāzēm, precizējis attaisnojošo informāciju. No ekspertīzes atzinumā iekļautajām ziņām izriet, ka apsūdzētais gan noziedzīga nodarījuma laikā, gan ekspertīzes laikā atzīstams par pieskaitāmu.

Kriminālprocesa likuma 128.panta pirmā daļa noteic, ka pierādījuma ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. Atbilstoši minētā panta otrajai daļai to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Vērtējot pierādījumu pietiekamību un ticamību, ņemams vērā Kriminālprocesa likumā noteiktais pierādīšanas līmenis, kādā jābūt pierādītiem pierādīšanas priekšmetā ietilpstošiem faktiem. Kriminālprocesa likuma 124.panta piektajā daļā noteikts, ka pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību. Nevainīguma prezumpcijas pamatprincips noteic, ka visas saprātīgās šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību. Šis nevainīguma prezumpcijas elements jāpiemēro tikai pēc visu pierādījumu novērtēšanas. Tas nav piemērojams attiecībā uz atsevišķiem pierādījumiem (*Augstākās tiesas 2020.gada 14.maija lēmums lietā Nr. SKK-256/2020 (ECLI:LV:AT:2020:0514.11519014416.18.L)*).

Kā jau spriedumā norādīts, tiesai nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu. Apsūdzētā kriminālprocesā sniegtās liecības izvērtētas kopsakarā ar pārējiem lietā iegūtajiem pierādījumiem. Tiesas ieskatā apsūdzētajam konstatētie veselības traucējumi paši par sevi nepadara apsūdzētā liecības par neticamiem un nepieļaujamiem pierādījumiem.

Tāpat tiesa par nepamatotu uzskata aizstāves viedokli, ka par nepieļaujamām atzīstamas ziņas, kas iekļautas tādos procesuālajos dokumentos kā /pers. A/ nopratināšanas protokoli, liecību pārbaude uz vietas, jo tajos iekļautās ziņas par faktiem ir procesu virzītāju sniegtā versija par notikušo, nevis apsūdzētā pašrocīgi uzrakstītais. Šādam aizstāves apgalvojumam nav nekāda likumīga pamata.

Tiesa pārbauda pierādījumus – jebkuras likumā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus kriminālprocesā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo apstākļu esamības vai neesamības pamatošanai – Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesa atzīst, ka lietā nav pieļauti tādi Kriminālprocesa likuma pārkāpumi, kas kādu no lietā esošajiem pierādījumiem liktu atzīt par nepieļaujamiem un pierādīšanā neizmatojamiem. Procesuālie dokumenti, tajā skaitā nopratināšanas protokoli un protokols par liecību pārbaudi uz vietas sastādīts Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Nav pamata ziņas par faktiem atzīt par nepieļaujamiem tikai tā iemesla dēļ, ka personas liecināto pieraksta procesa virzītājs, nevis pati liecinošā persona, jo pēc minētās darbības izdarīšanas liecinošā persona ar savu parakstu apliecina, ka protokolā pierakstīts viss pareizi.

Tiesa konstatē, ka /pers. A/ ar savu parakstu ir apliecinājis, ka nopratināšanas protokolā norādītais ir pierakstīts pareizi pēc viņa vārdiem gan 2012.gada 3.aprīļa protokolā (*lietas 22.lapa, tulkojums 23.lapā*), gan 2019.gada 20.maija protokolā (*lietas 37.lapa, tulkojums 38.lapā*), gan 2019.gada 20.maija protokolā (*42.lapa, tulkojums 43.lapā*), gan 2019.gada 21.maija protokolā (*47.–48.lapa, tulkojums 49.lapā*), gan 2019.gada 22.maija protokolā (*lietas 56.lapa, tulkojums 57.lapā*), gan 2019.gada 22.maija protokolā par liecību pārbaudi uz vietas (*lietas 58.lapa, tulkojums 59.lapā*), gan 2019.gada 6.septembra protokolā (*lietas 69.lapa, tulkojums 70.lapā*), gan 2019.gada 5.novembra protokolā (*lietas 84.–85.lapa, tulkojums 86.lapā*).

Tiesa atzīst, ka aizstāves subjektīvais viedoklis par lietā iegūto pierādījumu citādu novērtējumu nevar būt par pamatu attaisnojoša sprieduma taisīšanai, kā to savā debašu runā lūdza aizstāve.

Jautājuma izlemšana par pierādījumu pietiekamību un ticamību ir tiesas kompetencē un vienīgi tiesa var noteikt, kuriem pierādījumiem ir nozīme lietā būtisku apstākļu noskaidrošanā, bet kuriem nav šādas nozīmes. Tiesai nav saistošs procesā iesaistīto personu viedoklis par kāda konkrēta pierādījuma iegūšanas nepieciešamību. Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana ir tiesas, kas izskata lietu pēc būtības, kompetencē (*Augstākās tiesas 2020.gada 6.oktobra lēmums lietā Nr.SKK-77/2020 (11181005715) ECLI:LV:AT:2020:1006.11181005715.6.L.*)

Tiesai nerodas nekādas šaubas par to, ka apsūdzētais noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis tieši pie tādiem apstākļiem, kā tie ir norādīti celtajā apsūdzībā, tiesa apsūdzību uzskata par pilnībā pierādītu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta piekto daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas klasificējams kā sevišķi smags noziegums. /pers. A/ ar apzināti prettiesiskām darbībām ir vērsies pret citas personas veselību. /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma apdraudējuma objekts ir cilvēka veselība. Izdarītā noziedzīgā nodarījuma rezultātā ir iestājušās neatgriezeniskas sekas – personas nāve.

Tiesas sēdē, pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ personību raksturojošos datus, noskaidrotas šādas ziņas. /pers. A/ ir dzimis /datums/, neprecējies, apgādājamo nav, dzīvo deklarētajā adresē /adrese/, noteikta II grupas invaliditāte sakarā ar saslimšanu, ienākumi – valsts invaliditātes pensija 120 *euro*,

ir smagas veselības problēmas, ko apliecina tiesai iesniegtā medicīniskā dokumentācija (*lietas 124., 166., 187., 197.–198.lapa*).

VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" sniegtās ziņas kriminālprocesā apstiprina, ka uz 2019.gada 27.septembri /pers. A/ ir trīs reizes konsultējies ambulatori, norādīta diagnoze (*lietas 74.lapa*).

No veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas lēmumiem izriet, ka /pers. A/ noteikta II invaliditātes grupa sakarā ar saslimšanu un vispārējo darbnespēju zudumu 60%-79% (*lietas 118., 116., 117., 195.lapa*).

No ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes atzinuma izriet, ka apsūdzētajam ir konstatēti psihiski traucējumi – organiski personības traucējumi (*lietas 160.–165.lapa*).

No Rīgas sociālā dienesta izziņas izriet, ka mājsaimniecībai, kurā dzīvo /pers. A/ noteikts trūcīgas mājsaimniecības statuss (*lietas 180.lapa*).

No Sodu reģistrā iekļautajām ziņām izriet, ka /pers. A/ ir agrāk tiesāts, sodāmība dzēsta (*lietas 63.lapa*).

Krimināllikuma 5.panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Likuma redakcijā uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi – 2012.gada 3.aprīlis – bija noteikts, ka par Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās (*likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam*).

Tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu, ievērojot Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, atzīst, ka /pers. A/ par izdarīto noziegumu ir nosakāms brīvības atņemšanas sods, jo likumdevējs nav paredzējis alternatīvus soda veidus. Panta sankcijā paredzētais papildsods – policijas kontrole, apsūdzētajam nav nosakāms, jo tiesas ieskatā, ņemot vērā apsūdzētā personību raksturojošos datus, pēc atbrīvošanās no brīvības atņemšanas vietas nav nepieciešams uzraudzīt /pers. A/ uzvedību, kā arī pakļaut viņu uzraugošās iestādes ierobežojumiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu apsūdzētajam atbildību mīkstinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12. punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Tiesai nerodas šaubas par to, ka noziedzīgo nodarījumu /pers. A/ izdarījis alkohola ietekmē. Par atrašanos alkohola ietekmē liecināja pats apsūdzētais, norādot, ka ar /pers. B/ vakarā bija iedzēris 1-3 glāzītes, apsūdzībā norādītajā periodā patstāvīgi lietojis alkoholu, kā arī minēto faktu apstiprina kaimiņu /pers. D/ un /pers. C/ liecinātais, ka /pers. A/ ar /pers. B/ nepārtraukti dzēruši.

Tā kā apsūdzētajam ir atbildību pastiprinošs apstāklis, nav konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi, kā arī ņemot vērā Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma 15.punktā norādīto rekomendāciju, kas noteic, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams šādus apstākļus nekonstatējot, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms inkriminētā panta sankcijā paredzētais sods brīvības atņemšanas veidā uz 5 gadiem.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka konkrētajā lietā ir pieļauts tiesību uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā pārkāpums.

Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas.

Kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

Kriminālprocess ierosināts 2012.gada 3.aprīlī, pamatojoties uz /pers. A/ iesniegumu par /pers. B/ nāves faktu. Lietā veiktas procesuālās darbības, veikta ekspertīze cietušās nāves cēloņa noteikšanai. /pers. A/ nopratināts liecinieka statusā 2012.gada 3.aprīlī.

2012.gada 24.maijā saņemts eksperta atzinums par /pers. B/ nāves iemesliem, sastādīts ziņojums par to, ka ir pamats kriminālprocesu nodot tālākai izmeklēšanai Kriminālpolicijas nodaļas inspektoriem (*lietas 24.lapa*). 2012.gada 18.jūlijā nopratināta lieciniece /pers. G/ (*lietas 25.lapa*).

Tiesa konstatē, ka laika periodā no 2012.gada 18.jūlija līdz 2019.gada 5.aprīlim kriminālprocesā nav veikta neviena darbība, tas ir, gandrīz septiņus gadus notikusi neattaisnota kriminālprocesa novilcināšana.

2019.gada 20.maijā /pers. A/ atkārtoti nopratināts liecinieka statusā un tajā pat dienā aizturēts, 2019.gada 22.maijā atzīts par aizdomās turēto, piemērots drošības līdzeklis (lietas 37.–38., 40., 53., 62.lapa).

Kriminālprocess kriminālvajāšanai uz prokuratūru nosūtīts 2019.gada 4.oktobrī, apsūdzība /pers. A/ celta 2019.gada 5.novembrī, lieta tiesā saņemta 2019.gada 6.novembrī, iztiesāšana uzsākta 2020.gada 18.februārī.

Tiesa secina, ka /pers. A/ gandrīz 7 gadus konkrētajā kriminālprocesā bija liecinieka statusā, tobrīd viņam bija likumīgs pamats sevi par tādu uzskatīt un viņam, tāpat kā jebkurai personai, bija tiesības uz kriminālprocesa taisnīgu noregulējumu, tajā skaitā, tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Kaut arī /pers. A/ par aizdomās turēto šajā kriminālprocesā tika atzīts tikai 2019.gada 22.maijā un spriedums lietā tiek taisīts pēc gandrīz 3 gadiem (iztiesāšanas ilgums bija saistīts gan ar Covid 19 noteiktajiem ierobežojumiem, gan lietā veikto ekspertīzi, gan liecinošo personu procesuālo pienākumu nepildīšanu), vērtējot kopumā kriminālprocesa norisi, tiesa atzīst, ka ir pieļauts Kriminālprocesa likuma 14.pantā nostiprināto tiesību uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā pārkāpums, tāpēc saskaņā ar Krimināllikuma 49.[1] panta 1.daļas 1.punktu, /pers. A/ sods ir mīkstināms un nosakāms – brīvības atņemšana uz 4 gadiem.

Izskatāmās lietas ietvaros apsūdzētais bija aizturēts no 2019.gada 20.maija līdz 2019.gada 22.maijam (*lietas 40., 50.lapa*). Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu aizturēšana ieskaitāma soda termiņā.

Ar Valsts policijas Rīgas Reģiona pārvaldes Rīgas Kurzemes iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas /amats/ /pers. E/ 2019.gada 22.maija lēmumu /pers. A/ kā drošības līdzeklis piemērots – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē (*lietas 62.lapa.).*

Kriminālprocesa likuma 249.panta pirmā daļa noteic, ja procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas laikā ir zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats, mainījušies piemērošanas nosacījumi, personas uzvedība vai ir noskaidroti citi apstākļi, kas noteica piespiedu līdzekļa izvēli, procesa virzītājs pieņem lēmumu par tā grozīšanu vai atcelšanu.

Ievērojot to, ka /pers. A/ tiek atzīsts par vainīgu sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā, taču lietā nav konstatēti apstākļi, kas liecinātu, ka /pers. A/ nebūtu ievērojis viņam kriminālprocesā noteiktā drošības līdzekļa nosacījumus, kā arī tiesai nav pamats uzskatīt, ka /pers. A/ varētu izvairīties no sprieduma izpildes, tiesa atzīst, ka līdz sprieduma stāšanās spēkā ir atstājams negrozīts /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē.

Lietas izskatīšanas laikā tiesā apsūdzētajam tika nodrošināta valsts nodrošināta aizstāvība. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 84.panta un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību", aizstāvjiem no valsts līdzekļiem izmaksāti kopā 912,60 *euro,* kuru atlīdzināšanas pienākums atbilstoši

Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punkta un 368.panta nosacījumiem, uzliekams apsūdzētajam.

Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturtā daļa noteic, ka procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem, ja persona, no kuras tie piedzenami, ir maznodrošināta vai trūcīga. Savukārt Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka tiesības uz atbrīvošanu no samaksas par aizstāvja palīdzību, kas tādā gadījumā tiek segta no valsts līdzekļiem, ir personai, kuras mantiskais stāvoklis izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem.

Tiesa atzīst, ka no lietā iegūtajām ziņām par /pers. A/ mantisko stāvokli (ir noteikta II invaliditātes grupa, pensijas apmērs 120 *euro*, mājsaimniecībai noteikts trūcīgas mājsaimniecības statuss), ir konstatējams likumā noteiktais pamats tiesībām uz atbrīvošanu no samaksas par aizstāvja palīdzību un procesuālie izdevumi 912,60 *euro* apmērā ir sedzami no valsts līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 520.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.martam) un, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /pers. A/ soda terminā ieskaitīt aizturēšanu no 2019.gada 20.maija līdz 2019.gada 22.maijam (divas dienas).

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Atbrīvot /pers. A/no procesuālo izdevumu 912,60 *euro* samaksas par aizstāvju darbu tiesā. Procesuālos izdevumus segt no valsts līdzekļiem.

Pilno spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2022.gada 14.jūnija.

Tiesnese E.Turkopule